

ĐẠI-ĐẠO TAM-KỲ PHỔ-ĐỘ

TÒA THÁNH TÂY NINH

TIỂU SỬ PHỐI THÁNH
bùì áì t h o ạ

BIÊN KHẢO | HUỖNH TÂM

TÀI LIỆU SƯU TẦM 2012

hai • không • một • hai

Ebook được làm theo tài liệu phổ biến trên Website của CAODAITV.FREE.FR. Mọi góp ý, đề nghị bổ túc, sửa đổi những sơ sót, có thể có, xin vui lòng gửi điện thư vào địa chỉ: *tamnguyen351@live.com*

Thành thật tri ơn HIÊN HỮU HUỲNH TÂM, BAN PHỤ TRÁCH PHỔ BIẾN KINH SÁCH WEBSITE CAODAITV.FREE.FR đã bỏ nhiều tâm-huyết và công sức trong việc sưu tập, biên khảo, đánh máy, in ấn hay phổ biến trên Website ngõ hầu GIÁO-LÝ ĐẠI-ĐẠO được phổ truyền rộng rãi, lưu lại di-sản tinh-thần vô-giá cho thế-hệ hiện tại và nhiều thế-hệ tiếp nối mai sau.

California, 16/09/2020

Tâm Nguyên

Website: tusachCAODAI.wordpress.com

**TIỂU SỬ PHỐI THÁNH
BÚI ÁI THẠO**

HUỲNH TÂM BIỂN KHẢO [1995]

MỤC LỤC

❖ TIỂU SỬ PHỐI THÁNH THỌẠI BÙI ÁI THỌẠI	9
▪ ĐÔI LỜI TRÌNH DẪN	11
▪ TIỂU SỬ PHỐI THÁNH THỌẠI	13
Phân Nhơn Đạo	16
Phân Ngộ Đạo	16
Phân Tiên Đạo	16
Phân Đặc Vị	17

TÒA-THÁNH TÂY-NINH

TIỂU SỬ PHỐI THÁNH THOẠI **BÙI ÁI THOẠI**

- ĐÔI LỜI TRÌNH DẪN
- TIỂU SỬ PHỐI THÁNH BÙI ÁI THOẠI

ĐÔI LỜI TRÌNH DẪN

HÃN PHÒNG BAN ĐẠO SỬ NHẬN TẬP TIỂU SỬ PHỐI THÁNH DO HIỀN HỮU HUỲNH TÂM BIÊN KHẢO, chúng tôi đọc và nhận xét rất đầy đủ sự kiện một thời trôi qua của các vị Phối Thánh Đại Đạo, các vị Phối Thánh đã xây dựng một hành trình công quả rất đậm nét mang dấu ấn cho thời đại và đời sau nhận diện để tiếp nối ý chí Cao Đài.

Đạo thăng trầm theo thời gian, thì sử cũng tiếp nối chồng lên như kho tàng, nay chúng ta cần phải có chuyên môn cập nhật hóa kho tài liệu Đạo, bởi sử là nền tảng Phổ Độ, Đạo không sử thì thất Chánh truyền.

Sử Đạo của chúng ta vẫn còn nằm trong khung hạn hẹp, chưa vươn ra ngoài vì vậy cần phải nhiều biên khảo cho một chủ đích thiết thực trong nền Đại Đạo.

Nay chúng tôi có dịp đọc tiểu sử của các Phối Thánh Cao Đài do hiền hữu Huỳnh Tâm biên khảo lấy làm hãnh diện, bởi Đạo Cao Đài có Phối Thánh như các Tôn giáo khác, một điểm chung của Phối Thánh vì Đạo cao cả, mà chúng ta cần học người xưa.

Tiểu sử Phối Thánh Phạm Văn Màng và Bùi Ái Thoại qua sự công quả rất lớn ấy, bởi lấy sức người đò hơi thở, để trưởng thành đạo đức mẫu mực Cao Đài, hầu

dâng hiến sự hữu hình tại thế về Chí Tôn và Phật Mẫu, nên được hiển Phối Thánh ấy là điều hạnh phúc chung cho toàn đạo và hy vọng Đại Đạo sẽ có rất nhiều vị Phối Thánh để cho tập Tiểu Sử Phối Thánh Cao Đài, thành một hạnh đường người nay học người xưa.

Xin bạn đọc tập Tiểu Sử Phối Thánh rất có giá trị và đầy đủ biên khảo bởi Huỳnh Tâm.

Chúng tôi cũng đã nhiều lần đề cập đến tiểu sử của các vị Phối Thánh nhưng chưa thực hiện được thì nay hiển hữu Huỳnh Tâm viết với tất lòng và theo phương pháp khoa học sử, làm cho người đọc hiểu nhanh, biết tận tường từng chi tiết nằm lòng.

Hiển hữu Huỳnh Tâm là một bút pháp sử chính thực có nhiều uy tín hiện nay, có lần hiển hữu Huỳnh Tâm nói:

«Sử cần phải nghiên cứu động lại, rồi chảy theo thời gian nghiêm túc của dòng đời êm ả và đứng ngoài mọi sự việc tranh chấp, bất đồng, dị biệt, bởi sử cần phải trung thực».

Chúng tôi xin cảm ơn hiển hữu Huỳnh Tâm đã cho đọc còn được viết đôi lời trình dẫn, không hạnh phúc nào hơn.

Chúc hiển hữu một mùa Hạ hạnh phúc trên đất khách.

Paris Hạ một chín chín bốn
Hội Thánh Ngoại Giáo
Ban Đạo Sử Cao Đài
Giáo sư Gustave Meillon

TIỂU SỬ PHỐI THÁNH THOẠI

* *Biên khảo HUỲNH TÂM*

- ❖ **30/5/1913** Ngài Bùi ái Thoại sinh tại làng Hậu Thành, quận Cái Bè, tỉnh Mỹ Tho. Ngài là con một trong gia đình. Thân thể thượng lưu đam mê mỹ thuật và âm nhạc, theo Đạo Nho làm căn bản giáo dục gia đình.
- ❖ **11/4/1919** Thân sinh của Ngài qua đời rồi vài tháng sau thân Mẫu cũng qua đời, mới 6 tuổi mà đã đơn côi, tuy rằng gia thế thượng lưu giàu có, nhưng cái tuổi như thế thì đời sống chắc hẳn phải trôi nổi bênh bồng. Ngài chỉ biết nương tựa nơi tình thương của ông bà Nội, Ngoại, chú, bác và cô cậu đôi bên.
- ❖ **10/7/1919** Ngài học tại trường Mỹ Tho rất thông minh đỉnh ngộ, Ngài ý thức sự học cho tương lai, ai cũng thương yêu mến mộ lòng nhân ái, Ngài trải rộng tình người thấy ai buồn tủi thì Ngài hay khuyên nhủ và thường dành dụm tiền quà bánh để tặng cho người nghèo khó. Tuổi trẻ với tình thương bao la ấy ở cõi đời lắm mấy ai.
- ❖ **20/7/1925** Ngài tốt nghiệp tiểu học, sau lên Sài Gòn học tiếng Pháp rồi về tỉnh dạy học.
- ❖ **24/12/1934** Ngài Lập gia thất cùng bà Lê thị Loan, vợ chồng hạnh phúc, Ngài ước mơ gia đình sinh hạ đông con nhiều cháu, nhưng rồi mọi ước mơ cũng không đến với Ngài, bởi sau khi hạ sinh một bé gái, vợ và con Ngài

nối tiếp nhau lia đời trong tháng.

❖ **30/2/1935** Ngài hoàn toàn cô độc sống chẳng có niềm vui và hạnh phúc, niềm vui đến với Ngài quá ít ỏi, Ngài nghèo hạnh phúc và tình thương gia đình từ khi mới lên 6 tuổi. Nay Ngài vay mượn mỹ thuật và âm nhạc để tìm một giá trị hạnh phúc của chính mình và màu sắc của mỹ thuật dìu dẫn Ngài đến cửa tôn giáo tự nhiên. Những khi buồn tinh thần cầu xé là tác động khởi nguồn cho màu sắc hình tượng chảy vào tim, Ngài thường đi thăm cõi chốn Miếu đình, cảnh thiên nhiên làm vui lòng tự nhũ, vốn đã tích lũy di truyền nghệ sĩ.

❖ **15/3/1935** Ngài nhập môn cầu đạo tại Thánh Thất Hậu Thành, rồi hiến thân phế đời hành đạo ở Sở Lương Điền Công Nghệ thuộc Tộc Đạo Cái Bè, tỉnh Mỹ Tho.

❖ **30/10/1935** Ngài đặc lệnh về Tòa Thánh vào Sở Phước Thiện, hiến thân lập công quả tại đội Bộ Cạp và Ngài dạy học đêm cho con em nhà đạo ở Nội Ô Tòa Thánh.

❖ **15/01/1936** Hội Thánh bổ nhiệm Ngài làm Tá Lý đắp vẽ phù điêu và tạo tác Báo Ân Từ để di chuyển quả Càn Khôn vào thờ tạm. Tuy rằng gia thế của Ngài đã qua mấy đời xem trọng mỹ thuật và âm nhạc, đến đời Ngài thì mai một gần như mất tích. Nay Thiên cơ đã định và hỗ trợ cho Ngài gặp Đạo Cao Đài, để nhận công quả Tá Lý đắp vẽ Điện Báo Ân Từ và Đền Thánh. Thiên Phú đến với Ngài tự bao giờ, chưa học một ngày ở trường mỹ thuật và âm nhạc. Ngài đắp vẽ những phù điêu sử tích quanh bao lơn đài Đền Thánh rất là tuyệt mỹ, dưới sự chỉ dạy của Đức Hộ Pháp Phạm công Tắc như: Sĩ, Nông, Công, Thương, Ngụ, Tiều, Canh, Mực. Những tác phẩm phù điêu và điêu khắc do Ngài Phối Thánh Bùi Ái Thoại là

---

sự phối hợp sắc thái hài hòa Đông Tây. Ngài sử dụng bố cục căn bản đơn phương thực hiện ba phần hiện tại, tương lai và quá khứ, để gửi lại sự cảm nhận của tâm hồn, những sử tích phù điêu ấy tự nó nói lên ý nghĩa và hầu chuyện với nhân loại rất tự nhiên, đây là những tác phẩm chân lý hướng thượng cho chính mình, để chỉ mục đích phương tu không một tí đồ nào bỏ lỡ cơ hội chiêm ngưỡng khi đã về Tòa Thánh. Một kiến trúc phi thường của Đại Đạo, chân lý phù hợp Trời, Người và Đất, cho nên phù điêu là Đất cùng hợp lòng Trời lòng người làm một ấy là chân lý miên niên. Có dịp chúng tôi sẽ giải nghĩa những sử tích của phù điêu quanh bao lơn đài Đền Thánh.

❖ **15/01/1937** Phối Thánh Bùi ái Thoại thực hiện một công trình phức tạp của phía trước mặt tiền Đền Thánh, bởi những pho tượng điêu khắc hài hòa với kiến trúc, không gian và thời gian. Trên tầng tháp Ngọc Hoàng Sấm là Pho tượng Đức Quyền Giáo Tông Thượng Trung Nhựt, phía dưới là pho tượng Ông Thiện. Trên tầng tháp Đại Hồng Chung là pho tượng Đức Nữ Đầu Sư Hương Thanh và phía dưới là pho tượng Ông Ác. Đền Thánh là một đại tác phẩm kết tụ Đông Tây, thể hiện tinh thần tín ngưỡng Đại Đạo.

❖ **21/2/1938** Ngài Phối Thánh Bùi Ái Thoại điều khắc thêm Pho Tượng của Đức Thượng Phẩm Cao Quỳnh Cư trong cung Hiệp Thiên Đài.

❖ **10/01/1939** Phối Thánh Bùi Ái Toại và ngài Chí Thiện Lê văn Gấm đặc lệnh Đức Hộ Pháp lập lò chén tại Giang Tân, để cung cấp số chén, bát v.v... cho Tòa Thánh và 18 phận đạo của Thánh Địa.

❖ **31/10/1941** Nhà nước thuộc địa Pháp buộc đình chỉ các việc kiến tạo Tòa Thánh và tịch thu làm trại lính, những năm tháng này Đức Hộ Pháp bị đày đi Phi Châu, cho nên các công quả xây dựng Tòa Thánh đình trệ bế Thiên Cơ, phải chờ đến ngày Đức Hộ Pháp hồi loan mới được tiếp tục lại.

❖ **20/6/1945** Pháp bị Nhật đảo chánh, công quả kiến tạo Tòa Thánh được tiếp tục lại, Đức Phối Thánh Bùi Ái Thoại trở lại với công quả Tá Lý đắp vẽ tượng. Ngài bắt tay vào đắp hai pho tượng Ông Thiện và ông Ác ở phía dưới hai pho tượng của đức Quyền Giáo Tông Thượng Trung Nhựt và Nữ Đầu Sư Hương Thanh.

PHẦN NHƠN ĐẠO

Phối Thánh Bùi Ái Thoại nhờ thiên ân bố đức mà Ngài đã thực hiện tinh thần chân thiện mỹ của phần đời qua những Phù điều lịch sử tích xưa, ở bao cơn đại.

PHẦN NGỘ ĐẠO

Đức Hộ Pháp truyền dạy Ngài Phối Thánh Bùi Ái Thoại, hưởng ân thiên tinh thần minh mẫn với khối óc sáng suốt và tâm hồn bình thản, để thực hiện chân pháp của phần đạo qua năm pho tượng như Đức Quyền Giáo Tông Thượng Trung Nhựt, Nữ Đầu Sư Hương Thanh, Ông Thiện, Ông Ác, ở phía trước Đền Thánh và pho tượng của Đức Thượng Phẩm Cao Quỳnh Cư tại cung Hiệp Thiên Đài.

PHẦN TIÊN ĐẠO

Phối Thánh Bùi Ái Thoại phải trải qua một kỳ công và vận dụng sinh lực tinh thần thể xác của hai miền

Nhơn Đạo và Ngô Đạo, để khởi sự truyền thụ và dìu dắt đức hạnh qua Đức Hộ Pháp, nhằm thực hiện pho tượng Đức Di Lạc trên nóc Hiệp Thiên Đài, Pho tượng Long Mã mang bộ Cổ Pháp “*Thập Nhị Can Chi*” ngó về phía sau lưng, đang chạy trên quả địa cầu tại nóc Nghinh Phong Đài và tượng của ba vị Cổ Pháp trên nóc Bát Quái Đài.

PHẦN ĐẶC VI

Đức Hộ Pháp truyền dạy Phối Thánh Bùi Ái Thoại, một phương pháp điêu khắc phù điêu nổi hiện lên một trường mây vện vẽ treo lơ lửng trên Cung Đạo, qua chân lý Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ, Tam Giáo Nguy Nguyên Ngũ Chi Hiệp Nhứt, ở trên trường mây ấy có chân dung giáo chủ của các tôn giáo như Đức Thích Ca Mâu Ni, Lão Tử, Khổng Tử, Lý Thái Bạch, Đức Chúa Giê-su Christ, Phật Quan Âm, Quan Vân Trường, Khương Tử Nha. Phối Thánh Bùi Ái Thoại nhập tịnh trì chú Kinh ngày đêm để đắp vẽ Cung Đạo Quả Càn Khôn và Cung Hiệp Thiên Đài hoàn tất như lời thệ nguyện.

❖ **29/01/1946** Phối Thánh Bùi Ái Thoại với Lòng thệ nguyện chí thành, đắp vẽ tất cả những bí Pháp và tạo dựng Tòa Thánh công viên quả mãn nên sức khoẻ suy yếu, rồi qui Tiên hưởng dương 33 tuổi. Ngài qui Tiên để lại phác thảo những cột Rồng, Kim Mau Hẫu và chung quanh Đền Thánh những bức phù điêu chạm trổ Thiên Nhân trung tâm của cảnh lá hoa Sen và cảnh lá trái Nho, chính ở những phù điêu này truyền ra bí pháp năng lượng dung hòa đời sống của nhân loại «*Phần còn lại do Tá Lý Lê Văn Bàng thực hiện*». «*Hy vọng ngày mai có Người sẽ giải thích bí pháp này*.» Bát Nương giáng đàn cho Đức Hộ Pháp Phạm công Tác biết rằng: «*Tá Lý Bùi*

Ái Thoại đã dắt đạo vào hàng phối Thánh».

❖ **29/01** Lễ Vía Phối Thánh Búi Ái Thoại hằng năm được kỷ niệm và nhớ đức hạnh của Người.

CHUNG

* Biên khảo Huỳnh Tâm

TIỂU SỬ PHỐI THÁNH
BÙI ÁI THOẠI

biên khảo | HUỖNH TÂM